

УДК 342.9

DOI <https://doi.org/10.32782/klj-2025-8.02>

ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ: АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

Губанова Тамара Олексіївна,

доктор юридичних наук, професор,
директор

Приватного вищого навчального закладу «Фінансово-правовий коледж»

ORCID ID: 0000-0002-5263-2478

У статті досліджено особливості впровадження та використання технологій штучного інтелекту в діяльності органів публічної влади. Наведено наукові підходи до розуміння штучного інтелекту та його місця у системі функціонування публічної влади. Проаналізовано основні нормативні передумови його регулювання та можливого впровадження у публічний сектор.

Обґрунтовано необхідність нормативного регулювання використання ШІ з метою подальшого його поширення та розвитку, а також уникнення можливих негативних проявів упровадження даного технологічного рішення для правового статусу та рівня захисту приватних осіб.

Проаналізовано законодавство Європейського Союзу у частині регулювання використання штучного інтелекту, визначено основні підходи та засади його використання у сфері публічного управління. Особливу увагу приділено нормативному аналізу чинного законодавства України у досліджуваній сфері.

Запропоновано до ознак ШІ у сфері функціонування публічної влади на даному етапі технологічного розвитку відносити: наявність нормативної основи впровадження, що позитивно відзначається на вдосконаленні процесів публічного управління та адміністрування; можливість реалізації через відповідну діяльність конкретних органів державної влади, які, своєю чергою, формують та реалізують цифрову політику держави (Кабінет Міністрів України, Міністерство цифрової трансформації України, Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України, профільні міністерства), що свідчить про наявність інституційного складника у системі адміністративного регулювання використання ШІ; належність штучного інтелекту до сучасного цифрового технологічного рішення, що може бути реалізовано за рахунок комплексного підходу.

Окремо визначено основні проблемні аспекти реалізації штучного інтелекту, що свідчить про необхідність пошуку оптимальних механізмів його адміністративно-правового регулювання на сучасному етапі цифрової трансформації публічного сектору України.

Ключові слова: публічна влада, публічне управління, публічне адміністрування, цифровізація, штучний інтелект.

Hubanova Tamara. Use of artificial intelligence in the activities of public authority bodies: administrative and legal regulation

The article examines the features of the implementation and use of artificial intelligence technologies in the activities of public authorities. Scientific approaches to understanding artificial intelligence and its place in the system of public authority functioning are presented. The main regulatory prerequisites for its regulation and possible implementation in the public sector are analyzed.

The need for regulatory regulation of the use of AI is substantiated in order to further its dissemination and development, as well as to avoid possible negative manifestations of the implementation of this technological solution for the legal status and level of protection of individuals.

The legislation of the European Union is analyzed in terms of regulating the use of artificial intelligence, the main approaches and principles of its use in the field of public administration are determined. Special attention is paid to the regulatory analysis of the current legislation of Ukraine in the area under study.

It is proposed that the features of AI in the field of public authority functioning at this stage of technological development include: the presence of a regulatory framework for implemen-

tation, which is positively noted in the improvement of public management and administration processes; the possibility of implementation through the relevant activities of specific state authorities, which in turn form and implement the state's digital policy (Cabinet of Ministers of Ukraine, Ministry of Digital Transformation of Ukraine, State Service for Special Communications and Information Protection of Ukraine, relevant ministries), which indicates the presence of an institutional component in the system of administrative regulation of the use of AI; the belonging of artificial intelligence to a modern digital technological solution, which can be implemented through an integrated approach.

The main problematic aspects of the implementation of artificial intelligence are separately identified, which indicates the need to find optimal mechanisms for its administrative and legal regulation at the current stage of the digital transformation of the public sector of Ukraine.

Key words: public authority, public management, public administration, digitalization, artificial intelligence.

Постановка проблеми. Цифрові технології сьогодні є найбільш прогресивним напрямом розвитку людства. Не викликає заперечень той факт, що цифровізація охоплює усі сфери діяльності людини, і сфера функціонування публічної влади не є винятком.

Упровадження сучасних рішень у публічний сектор, з одного боку, є об'єктивною необхідністю заміни застарілих процесів прийняття публічних рішень, вирішення громадських питань та впливу на суспільство, а з іншого – наслідком суспільних трансформацій, у процесі реалізації яких цифровізація посідає ключове місце з урахуванням поточних векторів розвитку людства.

Одним із найбільш сучасних технологічних проривів ХХІ ст. є технологія штучного інтелекту (далі – ШІ), яка поступово впроваджується у всі рівні суспільних відносин. Використання ШІ у публічному секторі потребує додаткового дослідження, оскільки виникає ризик маніпулювання громадськістю, створення спотвореного уявлення про суспільні запити і потреби, прийняття тих публічних рішень, які не є затребуваними. Ба більше, технологічний складник використання ШІ у публічній сфері потребує належного нормативного забезпечення та додаткового контролю за впровадженням відповідних змін, оскільки «людський фактор» замінюється завчасно продуманим «алгоритмом», який повинен бути підзвітним та підконтрольним окремому суб'єкту.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Використання цифрових техно-

логій у публічній сфері досліджувалося такими ученими, як О. Берназюк, А. Митко, О. Ємельяненко, В. Недбай, А. Асанова, Н. Новицька, В. Пархоменко, С. Куценко та ін. Окрему увагу слід звернути на масив наукових напрацювань дослідників щодо можливостей розвитку електронного урядування, предметним елементом якого, вважаємо, слід визнавати використання цифрових технологій. Так, пропонуємо звернути увагу на праці таких дослідників, як І. Погребняк, І. Сухан, С. Оксентюк, М. Міхровська, О. Чечель, С. Квітка та ін.

Проте недостатньо розкритою є сфера використання ШІ в діяльності публічної влади через призму адміністративного регулювання, що і формує предмет запропонованого дослідження.

Метою даної статті є з'ясування нормативних та інституційних передумов використання ШІ публічною владою у процесі впровадження новітніх цифрових рішень у публічний сектор, а також виокремлення аспектів використання ШІ у зазначеній сфері.

Наукова новизна статті полягає у формуванні комплексного підходу до системи забезпечення заходів упровадження ШІ у діяльності публічної влади, а також формуванні чітких напрямів удосконалення впровадження цифрових рішень.

Методи дослідження. Для досягнення визначеної у дослідженні мети використано сукупність загальнонаукових методів (системний метод, метод індукції, метод аналізу, метод синтезу, ретроспективний метод) та спеціально-юридичних методів

наукового пізнання (формально-юридичний метод, метод правового порівняння, метод документального аналізу). Комплексне застосування визначених методів та прийомів наукового пізнання сприяло вирішенню актуального правового питання.

Виклад основного матеріалу дослідження. Використання ШІ в діяльності органів публічної влади пропонуємо розпочати з теоретичного аналізу поняття «штучний інтелект» та наведення окремих передумов його появи у суспільному житті. Так, група вчених Державного університету телекомунікацій (О.С. Звенігородський, О.В. Зінченко, Є.А. Чичкарьов, Т.М. Кисіль), розглядаючи передумови появи ШІ, формування дефінітивної категорії, зазначають, що «ШІ є результатом досягнень наукової думки людства і не міг виникнути раніше, ніж з'явилися відповідні досягнення в цілій низки наук: філософії, математиці, економічних науках, нейронауках, психології, комп'ютерній інженерії, кібернетики та теорії управління, мовознавстві (лінгвістиці). Досягнення у цих науках великою мірою є основою алгоритмів і методів ШІ» [1, с. 15].

Г. Андрощук розглядає визначення ШІ в системному розумінні. Учений зазначає, що ШІ є штучно створеною людиною системою, яка здатна обробляти інформацію, котра до неї надходить, пов'язувати її зі знаннями, якими вона вже володіє, і, відповідно, формувати своє уявлення про об'єкти пізнання [2, с. 85].

Ще одна група дослідників (М. Уткіна, Н. Щербак) зазначає, що, «беручи до уваги технічну складність систем штучного інтелекту, спрямованість їх розвитку на потреби людини, залучення до функціонування штучного інтелекту широкого кола осіб і доволі високий рівень складності з'ясування відповідальних осіб у разі порушення прав інших осіб штучним інтелектом, на нашу думку, доцільним є визначення штучного інтелекту як особливого різновиду об'єктів правовідносин, у т. ч. з метою недопущення зловжи-

вань із боку людини у процесі використання таких систем. Ураховуючи той факт, що ми попередньо визначили штучний інтелект як комп'ютерну програму, а комп'ютерна програма є об'єктом права інтелектуальної власності, що закріплено ч. 1 ст. 420 Цивільного кодексу України, можемо зробити висновок, що і штучний інтелект є об'єктом права інтелектуальної власності, на який поширюється правовий режим комп'ютерних програм» [3, с. 217]. У цьому разі слід позитивно відзначити вибраний підхід до визначення ШІ як об'єкта права, що значно спрощує формування наукової позиції щодо визначення його місця у системі права.

Ю.М. Сидорчук уважає, що «поняття «штучний інтелект» є багатограним і використовується як визначення, за допомогою якого описуються інтелектуальні можливості комп'ютерів під час прийняття ними рішень. Із філософського погляду виокремлено проблему сприйняття активного впровадження використання систем зі штучним інтелектом у повсякденному житті людини (нерівність людей і машин зі штучним інтелектом, роботизація виробництва призводить до втрати людьми роботи, активного використання чат-ботів тощо)». Автором додатково наголошено на важливості вирішення юридичних питань, «які стосуються належного законодавчого врегулювання використання систем зі штучним інтелектом у різних галузях», які, своєю чергою, виникають на підставі морально-етичних проблем [4, с. 19].

У 2018 р. у правовому просторі Європи своє почесне місце зайняв надзвичайно важливий нормативно-правовий акт – Закон про штучний інтелект. Даний Закон є першим в історії актом – правовою базою щодо штучного інтелекту, яка враховує ризики, пов'язані зі штучним інтелектом, та ставить Європу на провідну позицію у світі у частині регулювання даного питання [5]. Закон про штучний інтелект (а точніше Регламент (ЄС) 2024/1689) – це перша в історії комплексна правова база щодо штучного інтелекту у світі. Даним Регламентом встановлено правила, що

ґрунтуються на ризиках, для розробників та розповсюджувачів ШІ у конкретних сферах. Закон про ШІ є частиною ширшого пакету політичних заходів для підтримки розвитку надійного ШІ, який також включає План дій на континенті ШІ, Пакет інновацій ШІ та запуск «фабрик» ШІ. Європейська Комісія зазначає, що Закон про ШІ гарантує, що європейці можуть довіряти тому, що використовує ШІ, оскільки, незважаючи на те що більшість систем ШІ становить обмежений або взагалі не становить ризику та може сприяти вирішенню багатьох суспільних проблем, деякі системи ШІ створюють ризики, які ми повинні враховувати, щоб уникнути небажаних наслідків [5].

Регламентом (ЄС) 2024/1689 передбачається, що метою цього Регламенту є покращення функціонування внутрішнього ринку шляхом установлення єдиної правової бази, зокрема для розроблення, розміщення на ринку, уведення в експлуатацію та використання систем ШІ у Європейському Союзі (далі – ЄС) відповідно до цінностей ЄС, для сприяння впровадженню людиноцентричного та надійного ШІ, забезпечуючи при цьому високий рівень захисту здоров'я, безпеки, основних прав, закріплених у Хартії основних прав Європейського Союзу, включаючи демократію, верховенство права та охорону навколишнього середовища, для захисту від шкідливого впливу систем ШІ в ЄС та для підтримки інновацій. Регламент також забезпечує вільний транскордонний рух товарів та послуг на основі ШІ, тим самим запобігаючи державам-членам запроваджувати обмеження на розроблення, маркетинг та використання систем ШІ, якщо це прямо не дозволено цим Регламентом [6].

Зазначене дає змогу сформулювати проміжний висновок про необхідність нормативного регулювання використання ШІ з метою подальшого його поширення та розвитку та уникнення можливих негативних проявів упровадження даного технологічного рішення для правового статусу та рівня захисту приватних осіб.

Наведене також свідчить про готовність ЄС до регулювання технічних трансформацій та їх «уведення» в правове поле.

Регламентом також передбачено, що системи ШІ можуть бути легко розгорнуті в широкому спектрі секторів економіки та багатьох частинах суспільства, включаючи транскордонні переговори, і можуть легко поширюватися по всьому ЄС. Наголошено на можливості наявності розбіжностей у національних правилах регулювання використання ШІ, які можуть призвести до фрагментації внутрішнього ринку та знизити правову визначеність для операторів, що розробляють, імпортують або використовують системи ШІ. Саме тому Регламентом підкреслено необхідність забезпечення послідовного та високого рівня правового захисту використання ШІ на всій території ЄС, щоб досягти надійного ШІ, тоді як розбіжностям, що перешкоджають вільному обігу, інноваціям, розгортанню та впровадженню систем ШІ та пов'язаних із ними продуктів і послуг на внутрішньому ринку слід запобігати шляхом установлення єдиних зобов'язань для операторів та гарантування єдиного захисту переважаючих міркувань суспільного інтересу та прав осіб на всьому внутрішньому ринку на основі статті 114 Договору про функціонування Європейського Союзу (ДФЕС) [6].

На нашу думку, прийняття даного Регламенту заклало основи для внутрішнього національного регулювання використання систем ШІ і відобразило класичний метод формування національних правових систем, які повинні адаптуватися під наддержавні вимоги. До того ж це знизило рівень побоювань щодо визначення шляхів нормативного забезпечення у країнах-членах.

Окремим позитивним моментом є визначення необхідності проведення додаткових консультацій із питань використання персональних даних приватних осіб, оскільки Регламент містить конкретні правила щодо захисту фізичних осіб під час обробки персональних даних, що стосуються обмежень використання систем ШІ для дистанційної біометричної ідентифі-

кації з метою правоохоронної діяльності, використання систем ШІ для оцінки ризиків фізичних осіб із метою правоохоронної діяльності та використання систем біометричної категоризації за допомогою ШІ з метою правоохоронної діяльності [6].

Україна також почала формувати надійну нормативу базу визначення та використання систем ШІ. Так, у 2020 р. було прийнято Концепцію розвитку штучного інтелекту в Україні, схвалену Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 02 грудня 2020 р. № 1556-р. Важливим є те, що схвалення Концепції узгоджується зі стратегічним планом діяльності Уряду на 2020 р., затвердженим Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 09 вересня 2020 р. № 1133. Реалізація Концепції передбачена на період до 2030 р. [7].

Відповідно до положень Концепції, штучний інтелект – організована сукупність інформаційних технологій, із застосуванням якої можливо виконувати складні комплексні завдання шляхом використання системи наукових методів досліджень і алгоритмів обробки інформації, отриманої або самостійно створеної під час роботи, а також створювати та використовувати власні бази знань, моделі прийняття рішень, алгоритми роботи з інформацією та визначати способи досягнення поставлених завдань. Водночас передбачено і визначення галузі штучного інтелекту як напряму діяльності у сфері інформаційних технологій, який забезпечує створення, впровадження та використання технологій штучного інтелекту [7].

Концепцією передбачається, що пріоритетними напрямками її реалізації є: зайняття Україною значного сегмента світового ринку технологій штучного інтелекту та провідних позицій у міжнародних рейтингах (AI Readiness Index by Oxford Insights, AI Index by Stanford University тощо); створення умов для участі у діяльності міжнародних організацій та реалізації ініціатив щодо формування стратегій розвитку, регулювання та стандартизації штучного інтелекту; упровадження технологій штучного інтелекту у сфері освіти,

економіки, публічного управління, кібербезпеки, оборони та інших сферах для забезпечення довгострокової конкурентоспроможності України на міжнародному ринку; забезпечення доступу до інформації (баз даних, електронних реєстрів тощо), її використання під час розроблення технологій штучного інтелекту для виробництва товарів та надання послуг; сприяння поширенню результатів досліджень у галузі штучного інтелекту та підвищенню їхньої якості; підвищення рівня професійної підготовки спеціалістів для забезпечення сфери технологій штучного інтелекту кваліфікованими кадрами; захист інформаційного простору від несанкціонованого втручання, забезпечення безпечного функціонування інформаційно-телекомунікаційних систем; підвищення рівня безпеки суспільства шляхом застосування технологій штучного інтелекту під час розроблення заходів ресоціалізації засуджених осіб та ризику скоєння повторного правопорушення; приведення законодавства у галузі використання технологій штучного інтелекту у відповідність із міжнародними нормативно-правовими актами [7].

Окремо визначеною сферою реалізації Концепції є публічне управління. Для повноцінної реалізації завдань даного стратегічного акта у публічному управлінні передбачено: формування переліку адміністративних послуг, рішення за якими приймаються автоматично, за мінімальної участі державних службовців та/або співробітників державних та/або комунальних підприємств, установ, організацій; дослідження та застосування технологій штучного інтелекту у сфері охорони здоров'я, зокрема щодо протидії епідеміям та пандеміям, а також прогнозування та попередження потенційних епідемічних спалахів у майбутньому; запровадження діалогового інтерфейсу для електронних адміністративних послуг із застосуванням технологій штучного інтелекту; розвиток технологій штучного інтелекту для цифрової ідентифікації та верифікації осіб, у тому числі для надання державних послуг; застосування технологій штуч-

ного інтелекту для проведення аналізу, прогнозування та моделювання розвитку показників ефективності системи публічного управління, окремих галузей економіки під час планування, технічного регулювання та стандартизації; оптимізація процесів аналізу та оцінки міжнародних інформаційних, політичних, економічних та оборонних трендів для використання таких результатів під час прийняття управлінських рішень у зовнішній та внутрішній політиці України; застосування технологій штучного інтелекту з метою виявлення випадків неправомірного втручання у діяльність електронної системи державних публічних закупівель та інших державних електронних систем; застосування технологій штучного інтелекту для виявлення недобросовісної практики в діяльності посадових осіб та державних службовців за різними напрямками шляхом проведення аналізу текстів управлінських рішень та інших даних, які формуються в комп'ютеризованих системах/реєстрах під час провадження такої діяльності [7].

У 2025 р. було затверджено План заходів із реалізації Концепції розвитку штучного інтелекту в Україні на 2025–2026 рр. Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 09 травня 2025 р. № 457–р [8], дещо раніше Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 13 квітня 2024 р. № 320–р було схвалено Концепцію Державної цільової науково-технічної програми з використання технологій штучного інтелекту в пріоритетних галузях економіки на період до 2026 р. [9], а також розпочато процес формування комплексного регулювання використання ШІ в правовому полі України: Міністерством цифрової трансформації України було підготовлено White Paper on Artificial Intelligence Regulation in Ukraine [10]. Наведені акти свідчать про формування системи заходів, які сприятимуть використанню ШІ в діяльності органів публічної влади, що є позитивним з огляду на тривалий період відсутності належної та дієвої нормативної основи застосування ШІ.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямі. Технології ШІ слід визнати невід'ємною частиною будь-яких соціальних процесів та зав'язків. Незважаючи на технологічний складник та технічний базис, системи ШІ впевнено зайняли власне місце як у приватному, так і в публічному секторі.

Підсумовуючи аналіз наукових позицій та підходів, вважаємо за доцільне зазначити, що ШІ у сфері функціонування публічної влади на даному етапі технологічного розвитку характеризується такими ознаками: має нормативну основу впровадження, що позитивно відзначається на вдосконаленні процесів публічного управління та адміністрування; може бути реалізованим через відповідну діяльність конкретних органів державної влади, які, своєю чергою, формують та реалізують цифрову політику держави (Кабінет Міністрів України, Міністерство цифрової трансформації України, Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України, профільні міністерства), що свідчить про наявність інституційного складника у системі адміністративного регулювання використання ШІ; є сучасним цифровим технологічним рішенням, що може бути реалізовано за рахунок комплексного підходу.

З урахуванням недостатнього, на нашу думку, нормативного забезпечення використання ШІ публічною владою (відсутністю окремого закону, який визначає правовий статус ШІ та порядок його використання, захисту тощо) основними проблемними аспектами його реалізації є: відсутність системи правових гарантій використання технологій ШІ; ризик недобросовісного використання систем ШІ публічною владою з порушення основ використання персональних даних; необхідність тривалого періоду адаптації систем ШІ під реальні потреби суспільства та держави для досягнення максимальних показників результативності таких систем та уникнення дискримінаційних вад; необхідність передбачення інструментів та механізмів захисту

честі, гідності, ділової репутації приватних суб'єктів під час використання результатів діяльності систем ШІ у публічному секторі. Наведені аспекти потребують тривалого

та ефективного реформування діючої правової системи задля добросовісного і справедливого використання сучасних цифрових рішень.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Звенігородський О. С., Зінченко О. В., Чичкар'єв Є. А., Кисіль Т. М. Штучний інтелект. Вступний курс : навчальний посібник. Київ : ДУТ, 2022. 193 с.
2. Андрощук Г. Тенденції розвитку технологій штучного інтелекту: економіко-правовий аспект. *Теорія і практика інтелектуальної власності*. 2019. № 3. С. 84–101.
3. Щербак Н. М., Уткіна М. С. Теоретико-методологічні підходи до визначення штучного інтелекту. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2021. № 2. С. 214–217. <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2021-2/51>
4. Сидорчук Ю. М. Філософсько-правові проблеми використання штучного інтелекту. *Право і суспільство*. 2017. № 3. Ч. 2. С. 16–19.
5. AI Act. *European Commission* : website. URL: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/regulatory-framework-ai> (дата звернення: 09.12.2025).
6. Regulation (EU) 2024/1689 of the European Parliament and of the Council of 13 June 2024 laying down harmonised rules on artificial intelligence. *European Union. EUR-Lex* : website. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32024R1689> (дата звернення: 09.12.2025).
7. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції розвитку штучного інтелекту в Україні» від 02 грудня 2020 р. № 1556–р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-2020-p#Text>
8. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про затвердження плану заходів з реалізації Концепції розвитку штучного інтелекту в Україні на 2025–2026 роки» від 09 травня 2025 р. № 457–р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/457-2025-p#Text>
9. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції Державної цільової науково-технічної програми з використання технологій штучного інтелекту в пріоритетних галузях економіки на період до 2026 року» від 13 квітня 2024 р. № 320–р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/320-2024-p#Text>
10. Біла книга з регулювання ШІ в Україні: бачення Мінцифри. Версія для консультацій. URL: <https://storage.thedigital.gov.ua/files/a/ba/d5da75c2613e331bb89258f950adcbae.pdf>

References:

1. Zvenigorodskyi, O.S., Zinchenko, O.V., Chychkarov, Y.A., & Kysil, T.M. (2022). *Artificial intelligence: Introductory course* [Shtuchnyi intelekt. Vstupnyi kurs]. State University of Telecommunications. [in Ukrainian].
2. Androshchuk, H. (2019). Tendencies of artificial intelligence technology development: Economic and legal aspect [Tendentsii rozvytku tekhnolohii shtuchnoho intelektu: ekonomiko-pravovyi aspekt]. *Theory and Practice of Intellectual Property*, (3), 84–101. [in Ukrainian].
3. Shcherbak, N.M., & Utkina, M.S. (2021). Theoretical and methodological approaches to defining artificial intelligence [Teoretyko-metodolohichni pidkhody do vyznachennia shtuchnoho intelektu]. *Juridical Scientific Electronic Journal*, (2), 214–217. <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2021-2/51> [in Ukrainian].
4. Sydorчук, Yu.M. (2017). Philosophical and legal issues of artificial intelligence use [Philosophical and legal issues of artificial intelligence use]. *Law and Society*, (3, Part 2), 16–19. [in Ukrainian].
5. European Commission. (n.d.). AI Act. Retrieved from <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/regulatory-framework-ai> [in English].

6. European Parliament & Council of the European Union. (2024). Regulation (EU) 2024/1689 laying down harmonised rules on artificial intelligence. Retrieved from <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32024R1689> [in English].

7. Cabinet of Ministers of Ukraine. (2020). *On approval of the Concept for the development of artificial intelligence in Ukraine* [Pro skhvalennia Kontseptsii rozvytku shtuchnoho intelektu v Ukraini] (Order No. 1556-r). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-2020-p#Text> [in Ukrainian].

8. Cabinet of Ministers of Ukraine. (2025). *On approval of the action plan for the implementation of the Concept for the development of artificial intelligence in Ukraine for 2025–2026* [Pro zatverdzhennia planu zakhodiv z realizatsii Kontseptsii rozvytku shtuchnoho intelektu v Ukraini na 2025–2026 roky] (Order No. 457-r). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/457-2025-p#Text> [in Ukrainian].

9. Cabinet of Ministers of Ukraine. (2024). *On approval of the Concept of the State Target Scientific and Technical Program for the use of artificial intelligence technologies in priority sectors of the economy until 2026* [Pro skhvalennia Kontseptsii Derzhavnoi tsilovoi naukovo-tekhnichnoi prohramy z vykorystannia tekhnolohii shtuchnoho intelektu v priorytetnykh haluziakh ekonomiky na period do 2026 roku] (Order No. 320-r). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/320-2024-p#Text> [in Ukrainian].

10. Ministry of Digital Transformation of Ukraine. (2024). *White Paper on AI regulation in Ukraine: Consultation draft* [Bila knyha z rehuliuвання ShI v Ukraini: bachennia Mintsyfry. Versiia dlia konsultatsii]. Retrieved from <https://storage.thedigital.gov.ua/files/a/ba/d5da75c2613e331bb89258f950adcbae.pdf> [in Ukrainian].

Дата першого надходження статті до видання: 01.12.2025

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 24.12.2025

Дата публікації (оприлюднення) статті: 31.12.2025

Стаття поширюється
на умовах ліцензії
відкритого доступу CC BY 4.0